

→ Sessie 19: Integrale aanpak jongvolwassenen in een kwetsbare positie 16-27

Sprekers

Samen verbeteren we de dienstverlening aan werkgevers en werkzoekenden

➔ Opbouw van de sessie

Voor wie doen we het?

Landelijke aanpak jongvolwassenen in een kwetsbare positie 16-27

Good practices | Invalshoek werk & inkomen (schulden)

→ Voor wie doen we het?

Jongvolwassenen 16-27jr. centraal stellen

“Digi-D aanvragen, bankrekening openen, zorgverzekering afsluiten, zorgtoeslag aanvragen, contracten afsluiten, op after pay spullen kunnen kopen, eigen aansprakelijkheids-verzekering afsluiten, studeren of werken of het gewoon nog even niet weten.” Bron: [Nibud](#).

→ Voor wie doen we het?

- 2,5 miljoen jongeren tussen de 16 en 27 jaar (2016) | update 2019: 2,4 miljoen, onderstaande cijfers horen bij 2016:
- 15% heeft enige vorm van ondersteuning nodig
= 375.000 jongeren
- 11,5% zonder werk of onderwijs (NEET: *Not in Education, Employment, or Training*)
= 287.500 jongeren
- 7,5% had één of meerdere vormen van jeugdhulp, - reclassering en/of -bescherming
= 187.576 jongeren (tussen 2011 en 2016)
- Uit onderzoek van het Nibud blijkt dat in 2015 37 procent van de mbo'ers vanaf 18 jaar een schuld heeft en één op de vier een betalingsachterstand

→ Voor wie doen we het?

18+: meerderjarig of volwassen?

”Ik ben geestelijk en lichamelijk volgroeid en in staat volledig onafhankelijk in de maatschappij te kunnen functioneren”

→ Voor wie doen we het?

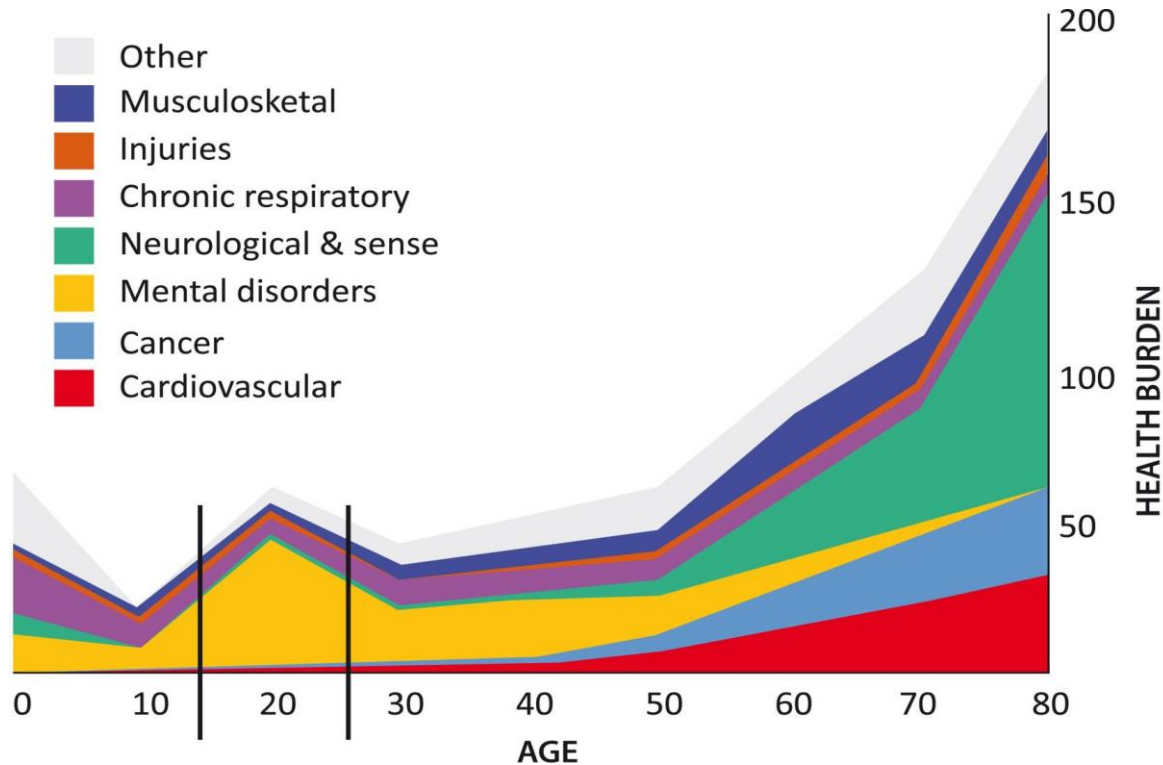
Jongeren op weg naar zelfstandigheid

- Fysiek sterk
- Impulsief, risicovolgedrag
- Ongelukken en suïcide
belangrijkste doodsoorzaken

→ Voor wie doen we het?

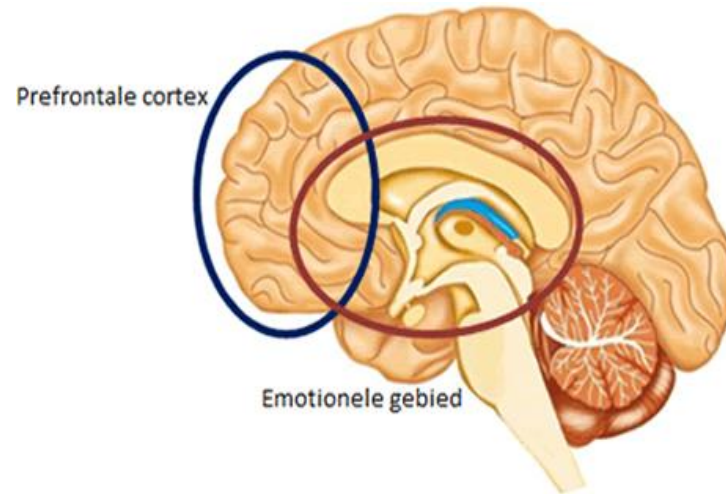
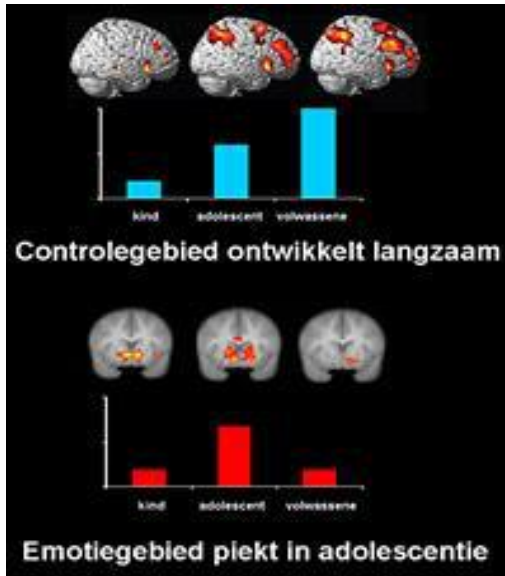
Ziektelast

→ Voor wie doen we het?

Bijzondere fase in hersenontwikkeling

- › Nog onvoldoende impulscontrole
- › Gevoeligheid voor directe beloning / verleidingen

→ Voor wie doen we het?

We knippen de jongere op...

- Risicjongeren
- Spookjongeren
- LVB-jongeren
- Voortijdig schoolverlaters
- NUG-gers
- Zwerfjongeren
- AMV-ers
- Jonge daders high impact crime

→ Een vraag aan u

Welke groep jongvolwassenen helpt u?

→ Landelijke aanpak 16-27

“We laten de jongere pas los, totdat de Big 5 geregeld is”

1. **Support:** er is in ieder geval 1 volwassen persoon duurzaam beschikbaar voor de jongere;
2. **Wonen:** de jongere heeft een passende, betaalbare en stabiele woonplek;
3. **School & Werk:** de jongere gaat naar school en/of heeft duurzaam werk;
4. **Inkomen:** de jongere heeft voldoende inkomen en een plan op het voorkomen en/of oplossen van schulden;
5. **Welzijn en gezondheid:** de jongere is fysiek, emotioneel en mentaal in balans.

Er is passende ondersteuning en zorg beschikbaar.

→ Vraag aan u?

- Aan welke onderdelen van de big 5 werkt u?

→ Landelijke aanpak jongvolwassenen

Wij hebben het Manifest
**Samen, slim en slagvaardig kansen
creëren voor minder zelfredzame jongeren**
al ondertekend.

Doet u ook mee?

Meer informatie: mail naar [Marieke Lamers, mlamers@zunderdorp.nl](mailto:Marieke.Lamers@zunderdorp.nl)
of [Bas Wijnen, b.wijnen@njl.nl](mailto:Bas.Wijnen@njl.nl)

**Manifest samen, slim en
slagvaardig kansen creëren voor
minder zelfredzame jongeren.**

27-11-2017.

VNG heeft dit namens de
gemeenten ondertekend.

→ Vraag aan u

- Is er een regionale visie of plan van aanpak?

→ Landelijke aanpak jongvolwassenen

Ondersteuningsprogramma kwetsbare jongvolwassenen 16-27

Drie sporen programma 16-27

Spoor 1

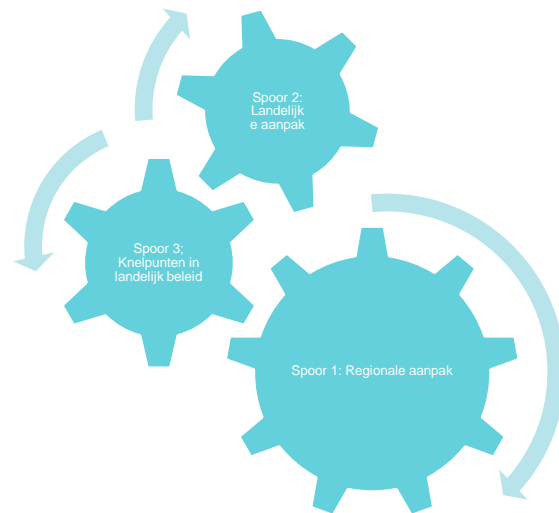
Regionale aanpak: gemeenten zijn individueel of in regionaal verband aan de slag met de aanpak rondom kwetsbare jongeren. Invulling en werkwijze worden lokaal bepaald

Spoor 2

Landelijke aanpak: o.a. ondersteuning van gemeenten met data, producten, communicatie, e.d.

Spoor 3

Knelpunten in landelijk beleid: knelpunten in wetgeving die worden gesignaleerd worden geagendeerd bij het Rijk.

→ Landelijke aanpak jongvolwassenen

Bestuurlijk VNG commissies

VNG-commissies PSI (participatie, schuldhulpverlening en inkomen) en ZJO (zorg, jeugd en onderwijs). Het strategisch afstemmingsoverleg is de inhoudelijke voorbereiding van de commissies.

Ambtelijk VNG IBP kerngroep

Dit is de koplopersgroep IBP 16-27, bestaande uit gemeenten die zich op het vraagstuk 16-27 manifesteren als koploper. Fungeert als een soort 'schaduwgroep' voor de strategische afstemmingsoverleggen.

Programma's, moties en kamerbrieven Ministeries

Verschillende programma's van Ministeries, zoals Actieprogramma zorg voor de jeugd, programma social domein, Zwerfjongeren etc., Pilots zijn gekoppeld aan gemeenten.

Gemeentelijke netwerken

De gemeenten zijn georganiseerd in G4, G40, J42, middelgrote gemeenten. Daarnaast is een gemeente in de eigen regio op verschillende gebieden georganiseerd. Wij richten ons op de integraliteit hiervan.

Kernteam 16-27 departementen en maatschappelijke partners

In dit overleg wordt de samenhang besproken tussen de ambities van jongvolwassenentop en de wijze waarop dit integraal wordt gerealiseerd. Hier is de **dialogotafel 16-27** aan verbonden

Landelijk gemeentelijk netwerk 16-27

Het landelijke gemeentelijk netwerkoverleg. Dit is een brede en zeer inhoudelijke club van [Programmaraad](http://Programmaraad.samenvoordeklant.nl) van ca 60 gemeenten, oa ter bottumup uitvoering van IBP en ambities Jongvolwassenentop.

→ Landelijke aanpak jongvolwassenen

Focuspunten

1

Wonen & zorg

Hoe zorgen we voor meer geschikte betaalbare kamers/woningen voor jongvolwassenen?

2

Jeugdwerkloosheid

Hoe zorgen we voor meer stage en werkplekken voor jongvolwassenen met een zorgvraag?

3

Schulden

Hoe zorgen we dat minder jongvolwassen in de schulden zitten en/of beter uit de schulden komen?

4

Doorlopende zorg

Hoe zorgen we voor betere zorgovergangen voor jongvolwassenen?

5

Gegevensdeling

Hoe zorgen we voor gegevensdeling tussen de betrokken partijen? Voor beleidsvraagstukken en op casusniveau.

→ Een vraag aan u?

- Met welke onderdelen werkt u samen? (dus buiten uw eigen onderdeel)

→ Invalshoek integrale aanpak

- Vanuit werk & inkomen (schulden)

→ Good practices: Werk & inkomen (schulden)

➔ Good practices: Werk & inkomen (schulden)

Voorbeeld werkende bestanddelen gem. Arnhem

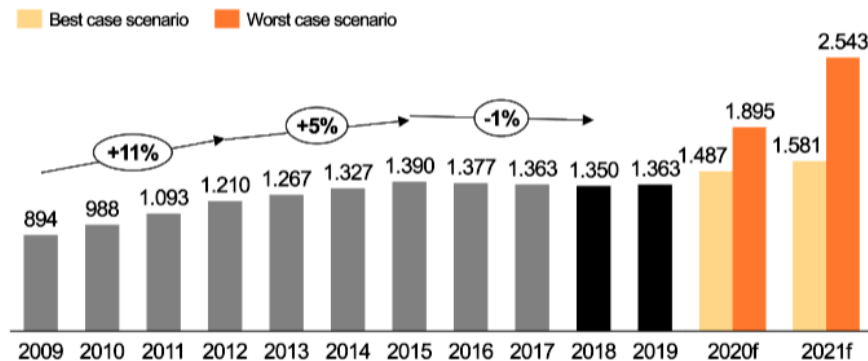
- ✓ Werken vanuit data;
- ✓ Meldpunt bij opdracht of wijkteam;
- ✓ Aanpak; preventie, vroegsignalering, schulden regeling en nazorg;
- ✓ Vanuit schulden verbinding met andere domeinen, in een plan voor 18 maanden vragen over schulden, ook wonen of relatie met ouders;
- ✓ Werken samen met jongeren;
- ✓ Buddy aanpak;
- ✓ Combi jongeren perspectief fonds of reguliere schuldenaanpak.

→ Verbinding beleid & uitvoering

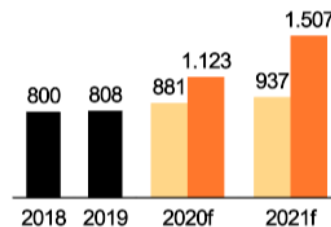
IMPACT VAN COVID-19 SCHULDENLAB/DELOITTE, JUNI 2020

Door COVID-19 groeit het aantal huishoudens met schuld in 2021 naar tussen de 1.9 en 2.6 miljoen; hiervan is 41% problematisch

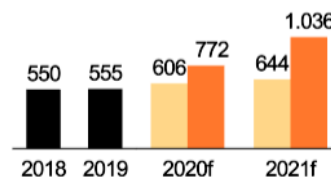
Totaal huishoudens met schuld NL⁽¹⁾
(2018 – 2021f, '000)

waarvan 59% beginnend

waarvan 41% problematisch

- Voor de voorspellingen is gebruikt gemaakt van de verhouding tussen toename werkloosheid en toename huishoudens met schuld⁽²⁾ tijdens de crisisjaren 2009 – 2012
- Op basis van deze historische verhouding én de werkloosheidsvoorspellingen van het CPB is een best en worst case scenario huishoudens met schuld geschat voor 2020 en 2021 in NL

- **Geregistreeerde problematische schulden, 2015-2018**
- Doet u ook al iets met het dashboard dat SZW heeft laten maken door CBS?
- Hoe omvangrijk is schuldenproblematiek? Hoe ontwikkelt deze zich? Wie vormen de risicogroep en hoe ontwikkelt de omvang van deze groep zich? Wat kenmerkt problematische schuldenaren? Zijn bepaalde life-events een voorbode van probleemschulden? Met welke andere problemen hangen problematische schulden samen? Zijn er verschillen tussen gemeenten?
- <https://dashboards.cbs.nl/v2/SchuldenproblematiekInBeeld/>

Resultaten ronde tafel

- Noodstop procedure
- Collectief schuldregelen
- Nederlandse schuldhulprouwe
- Ondernemers met schulden
- Wsnp – verkennen ketensamenwerking
- Verminderen druk gemeentelijke dienstverlening (voorliggend veld)
- Dashboard monitoring

In de uitvoering,
stil zetten van
schuldeisers
trajecten.

In de uitvoering,
meedoen aan
collectief
schuldregelen.

Covid – AO Armoede en Schulden 18 juni 2020

LCR, NVVK, Sociaal Werk Nederland, Divosa en VNG (Schouder Eronder) pleiten voor extra inzet op:

- 1. Met de menselijke maat schulden regelen: verminder betaalstress bij inwoners door coulanceregelingen schuldeisers, brede inzet pauzeknop en schuldenrust!
- 2. Zorg voor versnelling in de reguliere schuldhulpverlening door collectief schuldregelen en het schuldenknooppunt.
- 3. Intensiveer de aanpak vroegsignalering en start proactief met de campagne rondom financiële gezondheid.
- 4. Borg bestaanszekerheid van onze inwoners en laat gemeenten als partner meedenken met het nieuwe stelsel i.p.v. de toeslagen.
- 5. Zorg voor voldoende financiële middelen voor schuldhulpverlening.

→ Integrale informatie voorziening

Maak gebruik van bestaande (integrale) communicatie middelen;

- I.s.m. Nibud Geldwijzer bijna 18jr;
- I.s.m. Nibud Weekkrant special corona;
- I.s.m. Kwikstart app voor jongvolwassenen (ontwikkeld samen met jongeren);
- Toegankelijke website en app voor jongeren vanuit de eigen organisatie(s);
- VNG [themapagina schulden & armoede](#).

→ Casuïstiekoverleg

We zien regionaal steeds meer casus overleggen ontstaan over de integrale aanpak jongvolwassenen 16-27. Hier zijn vaak kleine budgetten aan gekoppeld en soms ook rode of blauwe knoppen om op te schalen. Daarnaast zie je ook IPW met de doorbraakmethode die vanuit het actieprogramma dak- en thuislozen komen tot integrale oplossingen.

Bent u bekend met?

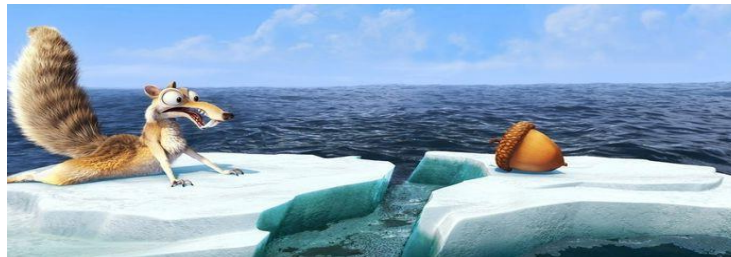
- Welke overleggen zijn er bij u in de gemeente en/of regio?
- Welke samenhang zit er tussen deze overleggen?
- Wie heeft hier de regie op?
- Welke nieuwe arrangementen ontstaan hieruit?

→ Data krachten bundelen / gegevensdeling

Wij maken onderscheid in;

- Beleidsmatige data;
- Casus data.

We werken aan een handreiking voor gemeenten (incl voorbeelden) en een faq. lijst. Deze werken we samen met gemeenten uit. Daarnaast stemmen we af met kernteampartners over de boodschap die we aan de achterban delen.

→ Werken vanuit data

Inspiratie:

- ✓ [datamatrix](#) van NJI;
- ✓ [profielen](#) van de gemeente Gouda;
- ✓ Movisie heeft [16 persona's](#) opgesteld, gebaseerd op echte levensverhalen.

→ Vraag aan u?

- Zijn er integrale arrangementen bij u in de regio beschikbaar?

Big 5. Bijvoorbeeld tussen onderwijs en zorg, schuldenaanpak en invulling onderwijs-werk, doorlopend zorgovergangen 18-18+, zelfstandig wonen en begeleiding.

→ Teruglezen?

Je zoekt het maar uit als je 18 wordt ..

Published on July 22, 2020 [Edit article](#) | [View stats](#)

Edgar Oomen

Projectleider (regionale) aanpak kwetsbare jongvolwassenen in de leeftijd 16-27 jaar at VNG

3 articles

Digi-D aanvragen, bankrekening openen, zorgverzekering afsluiten, zorgtoeslag aanvragen, contracten afsluiten, op after pay spullen kunnen kopen, eigen aansprakelijkheidsverzekering afsluiten, studeren of werken of het gewoon nog even niet weten. Allemaal voorbeelden van wat er volgens het **Nibud** verandert als je 18 wordt. De overgang van 18-

Link artikel

<https://www.linkedin.com/pulse/je-zoekt-het-maar-uit-als-18-wordt-edgar-oomen/>

→ Aan de slag!

U als *professional* hebt een belangrijke rol om

- **De doelgroep 16-27 op te nemen in uw werkzaamheden en plannen** om het voor deze groep merkbaar beter te maken;
- **Integraal maatschappelijk partnerschap aan te gaan:** integraal werken betekent niet dat de kokers/specialisaties/domeinen verdwijnen, wel dat je vanuit die kokers samenwerking stimuleert, nieuwsgierig bent en samen een gezamenlijke taal ontwikkelt. Dit vraagt commitment;
- **Jongeren een stem te geven:** door met hen te praten en waar mogelijk ook een podium te geven;
- **Regelruimte voor professionals op te zoeken:** samen met het management de ruimte nemen om grenzen op te (durven) zoeken.
- **Kennis te delen:** maak gebruik van de ervaringen van andere gemeenten met de aanpak 16-27 of deel uw eigen ervaring met anderen op www.16-27.nl en/of de landelijk gemeentelijke netwerkoeverleggen.

→ Aan de slag!

U als *manager* hebt een belangrijke rol om

- I. **Integraal werken te stimuleren** binnen de organisatie;
- II. Integraal werken betekent niet dat de kokers/specialisaties/domeinen verdwijnen, wel dat je **vanuit die kokers samenwerking stimuleert**. Ontschotte financiering kan daarbij helpen;
- III. **Regelruimte voor professionals** te realiseren. U als manager hebt de ruimte om grenzen op te (durven) zoeken. En dit ook van uw management te mogen. Bijvoorbeeld door knopen door te hakken om af te wijken van beleid of regels, al dan niet in overleg met de bestuurder;
- IV. De **doelgroep 16-27 op te nemen in de nieuwe plannen** om het voor deze groep merkbaar beter in het sociaal te maken;
- V. Maak gebruik van de **ervaringen van andere gemeenten** met de aanpak 16-27 of deel uw eigen ervaring met anderen op www.16-27.nl en/of de landelijk gemeentelijke netwerkoeverleggen.

➔ Meer informatie?

Edgar Oomen

VNG projectleider aanpak jongvolwassenen
in een kwetsbare positie 16-27
0611739838

Edgar.oomen@vng.nl

Marieke Lamers

Team aanpak jongvolwassenen
in een kwetsbare positie 16-27

MLamers@zunderdorp.nl

www.16-27.nl

Meedoen?

We delen vanuit het landelijk gemeentelijk netwerk 16-27 veel goede voorbeelden, zoals over de doorlopende zorg bijv. jeugd GGZ en Volwassen GGZ, maar ook over wonen & zorg, onderwijs-arbeidsmarkt en over schulden! Werk je bij een gemeente en wil je meedoen met het gemeentelijk netwerk 16-27 meld je dan aan via onderstaande link dan ontvang je info over het landelijk gemeentelijk netwerk 16-27 <https://lnkd.in/engaEhc>

 www.samenvoordeklant.nl

 info@samenvoordeklant.nl

 @SamenvdKlant

 De Programmaraad

Samen verbeteren we de dienstverlening aan werkgevers en werkzoekenden